

Openingszin

“Je hebt dan wel zonnepanelen,
maar ik zag je net een bitterbal nemen...”

Variant op

Je doet iets goed, maar ook iets fout... jij bent ook niet perfect.

Tips

Beweeg mee met weerstand. Waardeer de kritiek (en dus de ander) en grijp de kans aan om nogmaals aan te geven waarom je dit doet (en iedereen waardeert die ietsje meehelpt).

Mogelijke reactie

“Ja het liefst zou ik willen dat bitterballen klimaatneutraal waren. Maar die bitterbal laten staan krijg ik nog niet voor elkaar. Ik hoop dat er vaker vegetarische bitterballen worden geserveerd. Met mijn zonnepanelen hoop ik in ieder geval bij te dragen aan een oplossing en niet aan het probleem. Zo probeer ik op zoveel mogelijk vlakken te handelen. En daarin ben ik inderdaad nog niet perfect. Liever iets dan niets, zeg maar.”

Openingszin

“Een boom planten?
Dat hadden we 30 jaar geleden moeten
doen...”

Variant op

Het heeft toch allemaal geen zin meer

Tips

Luister en voed de creativiteit. Luister naar de emotie van de ander en vraag wat hem of haar helpt.

Mogelijke reactie

“Er moet inderdaad nog heel veel, heel snel veranderen om klimaatverandering te beperken.

Welke signalen geven jou zorgen, doen je de hoop verliezen?
En wat zou er moeten gebeuren, of te zien zijn, om wel hoop te kunnen krijgen?”

Openingszin

“Het is maar naar welke wetenschap je kijkt, het klimaat verandert al duizenden jaren...”

Tips

Praat vanuit je hart. Geef aan wat het met jou doet, los van de vraag wie er gelijk heeft.

Mogelijke reactie

“Ja, er zijn inderdaad ook een paar wetenschappers die denken dat het meevalt. Maar ik kan het overgrote deel van de wetenschappers die klimaatverandering als probleem of zelfs crisis bestempelt, niet negeren. Ik vind het belangrijk om voor onze leefomgeving te zorgen en wil niet riskeren dat zij gelijk hebben en we er niet op hebben gereageerd.

Ik vind het ook jammer om te horen dat we hier niet hetzelfde in staan, omdat het voor mij zo belangrijk is. Hoe is dat voor jou?”

Openingszin

“Klimaatverandering? Ze zullen er wel iets op verzinnen...”

Tips

Vraag door en voed de creativiteit. Probeer je in te leven in de ander - die hoopt ook dat het goed komt, en stel reflectieve vragen.

Mogelijke reactie

“Dat hoop ik ook. Wat denk je dat ze het beste kunnen verzinnen? Duurzame energie of CO₂ afvang bijvoorbeeld? En wie moet daarvoor zorgen? Hoe kunnen wij dat beïnvloeden?”

Openingszin

“Hoezo klimaatstaken? Dat heeft toch geen zin...”

Openingszin

“In m’n uppie kan ik er toch niks aan klimaatverandering doen...”

Tips

Luister, accepteer dubbele gevoelens (ambivalentie), vraag door. Toon interesse voor het perspectief van de ander.

Mogelijke reactie

“Klimaatverandering is inderdaad een enorm complex probleem. Beslissingen van de politiek en grote bedrijven zijn heel belangrijk.

Hoe denk jij dat we die het beste kunnen beïnvloeden?”

Tips

Sluit aan bij de emotie, verwacht geen acute verandering. Soms kun je wel een zaadje planten zonder de ander te veroordelen, bijvoorbeeld door te vertellen over je eigen keuzes.

Mogelijke reactie

“Word jij ook zo moedeloos van hoe groot dit probleem is? Ik houd me soms vast aan de wetenschap die zegt dat maar 25 procent van de bevolking mee hoeft te doen om de rest zich aan te laten aanpassen aan de nieuwe norm. Ik probeer daarom zelf een deel van die 25% te zijn.”

Openingszin

“Me bezig houden met
klimaatverandering, wat een onzin!”

Deze reactie is een voorbeeld van iemand die totaal geen behoefte heeft aan een gesprek, maar wel een opmerking plaatst die jij vervelend vindt en mogelijk anderen beïnvloedt.

Tips

Sluit aan bij de emotie, maar verwacht geen verandering. In feite gaat het over voor jezelf opkomen en wat jij belangrijk vindt en het beperken van de schade die een ander kan aanrichten. Zonder aan te vallen zet je er iets naast.

Mogelijke reactie

“Iedereen mag zich bezig houden met wat hij/zij wil. Zelf vind ik het wel prettig en inspirerend om naar een klimaatvriendelijke wereld toe te werken. Klimaatverandering kreeg zelfs de gouden standaard in de wetenschap, dus het is zeker geen onzin. Klimaatwetenschappers zeggen namelijk dat de kans dat klimaatverandering niet door de mens komt, slechts een op 3,5 miljoen is.”

Openingszin

“Ik ben wel met de auto gekomen,
dat mag zeker niet van jou, hè?”

Variant op

“Jij vindt dat dit niet kan en veroordeelt mij” en “kun jij ook dingen loslaten en relaxed doen?”

Tips

Beantwoord dit met humor en laat weten dat je iemand heus nog wel waardeert, ook als hij of zij minder klimaatvriendelijke keuzes maakt.

Mogelijke reactie 1

“Nee let op, straks komt de klimaatpolitie en dan moet je blazen!”

Mogelijke reactie 2

“Alles met mate he! Je leeft dus je hebt een voetafdruk, gelukkig zijn er heel veel manieren om voor het klimaat een bijdrage te leveren. Jij was toch bezig met je huis te isoleren / je lease auto in te wisselen voor een OV jaarkaart / minder spullen te kopen?”

Openingszin

“Oh nee, je wordt toch niet zo’n
klimaatdrammer, he?”

Variant op

Je wegzetten in een hoek, met een negatieve connotatie

Tips

Zorg dat je weer geassocieerd wordt met de groep waartoe jullie beiden behoren,
en zoek van daaruit weer de ingang naar het onderwerp.

Mogelijke reactie

“Ik zal je heus niet opeens van alles gaan verbieden of je erop aankijken. Maar het houdt me wel bezig, En ik heb zelf ook dingen waarvan ik me afvraag of ik ze wel kan of wil veranderen voor het klimaat. Denk jij daar wel eens over na?”